

KLESZCZE

Wiosenne słońce sprzyja wędrowkom, biwakowaniu, wypadom na „majówki”. Jest to czas kiedy najczęściej i najchętniej obcuje się z przyrodą – wyjeżdża na urlopy, długie weekendy, na działkę poza miastem. O tej porze roku rozpoczyna się również największa aktywność kleszczy – najgroźniejszych pasożytów zewnętrznych człowieka.

Borelioza przebiega w 3 etapach:

I etap – trwa od 2 do 30 dni

U 60-80% zakażonych osób, po kilku dniach od ukąszenia przez kleszcza, pojawia się niebieski i nieswędzący rumień wędrujący. Na początku tworzy grudkę, która w miarę upływu czasu, rozszerza się pierścieniowo, w końcu blednie po środku i znika.

Wystąpienie rumienia jednoznacznie świadczy o zakażeniu ale u 20-40% osób zakażonych ten objaw nie występuje. Chorobę można wtedy wykryć, oznaczając przeciwciała w 7-14 dniu od ukąszenia.

Temu etapowi choroby mogą towarzyszyć łagodne objawy grypopodobne.

II etap – trwa od 1 do 4 miesięcy

Charakteryzują go pojawiające się i znikające w różnych miejscach zaczerwienienia oraz ostre zmiany zapalne narządów m.in. stawów, serca, ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. Na tym etapie chorobę można wykryć badając przeciwciała.

III etap – trwa od kilku miesięcy do kilku lat.

W tej fazie choroby pojawia się uogólnione zapalenie stawów, zanikowe zmiany skórne, późne zmiany neurologiczne (zaburzenia czucia, mowy, pamięci, stany depresyjne).

Nierozpoznana, nieleczona borelioza zagraża licznymi niebezpiecznymi powikłaniami.

Można je spotkać na terenie całej Polski. Lubią tereny leśne, podmokłe, porośnięte wysoką trawą, również miejskie parki i skwery. Średnio, co 5 zakażony jest krętkami z rodzaju *Borrelia*, wywołującymi u człowieka boreliozę. Dorosłe kleszcze mają długość od 2,5 do 4 mm, larwy i nimfy są dużo mniejsze – na skórze wyglądają jak małe kropeczki.

Jak ustrzec się kleszczy:

- Odpowiednio ubierać się. Ubranie powinno chronić całe ciało. Najlepiej założyć spodnie i bluzkę z długim rękawem, skarpety oraz nakrycie głowy.
- Starannie obejrzyć całe ciało po powrocie z lasu lub parku. Kleszcze, zanim zakotwiczą się w skórę, poszukują odpowiedniego miejsca do wklucia.
- U dzieci najczęściej (w około 70% przypadków) lokalizują się na głowie, zazwyczaj na granicy włosów i za uszami. U dorosłych w miejscach, gdzie skóra jest delikatna (np. pod kolanami, w pachwinach, na brzuchu).
- W przypadku zauważenia kleszcza należy go jak najszybciej usunąć ze skóry. Ryzyko zakażenia rośnie wraz z czasem zakotwiczenia na ciele ofiary. Kleszcza ze skóry należy wyciągnąć pęsetą a miejsce ukłucia starannie zdezynfekować. Nie wolno go wcześniej smarować tłuszczem ponieważ dusząc się, zwiększa wydzielanie śliny, w której mogą być zarazki.
- Stosować środki odstraszające (spryskiwać ubranie- nie smarować skóry). Substancje aktywne zawarte w tych preparatach powodują, że człowiek jest niewidoczny dla kleszczy.

Uklucie kleszcza bywa niezauważalne. Po wkluciu wstrzykuje on do rany ślinę zawierającą środki przeciwbólowe, dzięki którym ofiara najczęściej nie czuje, że została zaatakowana. Można go zauważyć dokładnie przeglądając skórę po powrocie do domu. Jeśli kleszcz był zakażony bakteriami lub wirusami wywołującymi choroby, może dojść do zakażenia. Aby jednak mógł zakażać żywiciela musi być odpowiednio długo przyssany do skóry – postać dorosła ok. 2 dni, larwa lub nimfa kilka godzin.